

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:
 Negyedévre . . . 2 korona.
 Félévre 4 korona.
 Vidékre postán küldve:
 Negyedévre . . 3 kor. 50 fil.
 Félévre 7 kor. — fil.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
 hétfő és
 ünneputáni nap kivételével.
 Szerkesztőség és kiadó-
 hivatal:
 Budainagy-útcá 151. szám,
 hova a lap szellemi és anyagi
 részére vonatkozó összes
 dolgok intézendők.

Egyes szám ára 4 fillér. **FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP** Telefon: 141. szám.

Felelős szerkesztő: DR. JOÓ GYULA. Kiadja: a Nyomda-Részvénytársaság. Főmunkatárs: HAJDÚ JÓZSEF.

Kötelező iskoláztatás.

E címen a január 30-iki számban vezető cikk jelent meg e b. lapok hasábjain. A benne foglalt főbb tévedéseket mintegy kötelességszerűen kívánom megvilágítani.

A különben jószándéku cikk tájékoztatatlanságról elég erős támadást intéz városi hatóságunk ellen, midőn az óvó- és tankötelesek összeírására nézve azt mondja: »hogy nálunk e tekintetben tarthatatlan állapot uralkodik, az elvitázhatatlan tény.« Az alábbi sorokban: »... ha nem történt meg ily módon az összeírás, a mulasztás a városi tanácsot terheli. Hogy pedig mulasztás forog fenne ezen terezen, látható abból...«

Az idézett sorok jóformán oszlopai a cikk lényegények s ezek az oszlopok merő tévedésekből vannak föl rakva. A valóságos tények ugyanis — meiyek csakugyan elvitázhatatlan tények — a következők:

Városunk hatósága az 1880-iki évtől kezdve minden évben összeírta a tanköteleseket, lakásról-lakásra járva. Tehát nem is az 5 évvel ezelőtt kiadott miniszteri rendelet következtében, hanem jó 2 évtizeddel ezt megelőzőleg is.

Az 1902. évi miniszteri rendelet, mely az óvó- és tankötelesek összeírása tárgyában, tankötelezettség telje-

sítésének ellenőrzése tárgyában kibocsátott, ezt az összeírást és főleg az ellenőrző nyilvántartást csak komplikáltabbá tette, de jobbá nem.

Az egész összeírás anyagát feldolgozni úgy a tankötelezettség teljesítésének ellenőrzése, mint a statisztikai hivatal követelményeinek kielégítése céljából: ez a népiskolai igazgatói hivatal egyik legnagyobb terjedelmű munkaköre.

A feldolgozás eredménye a kir. tanfelügyelőséghez, az orsz. központi statisztikai hivatalhoz, valamint az igazgatói évi jelentésben a városi hatósághoz minden évben betérjesztetik; s »ilyképen népoktatásunk állapotáról tiszta képet alkothatunk«, ha t. i. ezeket a munkákat ismerjük.

Tehát az a »főkövetelmény, hogy a tankötelesek névjegyzéke annak idejében átadható legyen az iskolafenntartó hatóságoknak«, merőben céltalan, sőt érthetetlen is, mikor a fenntartó hatóság iratja össze s mikor a tankötelezettség teljesítésének ellenőrzése (beleértve a középiskoláknak, polgári iskolának, inas-iskolának, siketnéma-intezetnek tanköteles korban levő tanulóit is), mind egy helyre fut össze: a népiskolai igazgatói hivatalba.

Az összeírási munkálat anyagának megvilágítására csak néhány számot közlök — hiszen sok munka eredménye komprimálható egy-pár számban.

Az óvó- és tankötelesek összeírását a folyó tanévre 38 tanító végezte. Az eredmény: a város összes bel- és külterületén (Pusztaszert nem számítva, mert azt most Kistelek iratta össze) összeíratott 4067 óvóköteles (3—5 évesek); továbbá 12010 tanköteles (6—14 évesek) és 15 évnél idősebb iparostanuló 366. Összesen tehát 16443.

Ámde az összeírás ideje óta ideköltözötteknek bevezetésével, valamint az összeírás hiányainak pótlásával ez a szám 17434-re emelkedett s ennek a nagy számnak szövevényes statisztikai elemei mennek föl a statisztikai hivatalhoz. Csak egy pár lap az egész. Csupa szám. Senki se kíváncsi rá, mennyi munka zsugorodik össze abba a néhány sor számba. Erről hát nem is beszélék.

Az összeírás a városnak (nem számítva a fuvardijakat) évi 1500 koronájába kerül.

Midőn még megemlítem, hogy az iskolai mulasztásokkal szemben is kellő eréllyel folyik a hatósági eljárás (egy végrehajtó a tizedesek és pusztázó rendőrök segítségével jóformán csak az ilyen iskolai ügyeket végzi) akkor azt hiszem a főbb tévedéseket helyreigazítottam.

Kecskemét, 1907. január 31.

Kerekes József
 h. igazgató.

TÁRCA.

A madarak a történetben és népmondában.

Irta: HANUSZ ISTVÁN.

Sok kedves történet és rege maradt fenn a lég urairól, mert szereti őket minden lélek, még az is, aki üldözi. De bámulja is, mert kiválók a tulajdonságaik; megélnék szárazon, vizen, levegőben, mind a három elem az övék, csak ne bolygassuk őket.

Ibykus görög költő darvai onnan nevezetesek, hogy ők árulták el a régi klaszikus világ lantosa gyilkosait. Nyílt mezőn ölték meg utonállók őt, hogy kifoszszák és a védtelen költő nem hívhatott segítségül másokat, mint csak az éppen az arra repülő darvakat. A mint a gyilkosokat gyanuból elfogták, véletlen éppen darvak vonultak ott a légben s az egyik cinkos ijedten vakkantotta ki, hogy ime Ibykus darvai. A szóra figyelmes törvényszolgák vallatóra fogták most és kiderült a büntény esakhamar.

Bessus görög polgárt a feeskék árulták el. Fürdeni ment atyjával, de annyira összeszóvalkozott ott vele, hogy indulatában a víz alá nyomta s az megfuladt, — hogy pedig ki ne tudódjon, követ rakott rá. Ötödnap mulva vendéglőben szállott meg az apagyilkos és mikor a feeskék

annak udvarán élénken esieseregtek, üldözni kezdte őket, hogy azok az ő nagy vétkét ki ne beszéljék. A figyelmessé lett emberek az igazság kezébe adták őt és ott bevallotta büntetésre méltó cselekedetét.

Psammetich egyiptomi fáraónak sas volt a házassági közvetítője. Szabadban ült a király nagyjai között, mikor a légből női cipő hullott az ölébe, a váratlanból fölízgatott fejedelem közhírré tette, hogy annak a cipőnek a tulajdonosnője előtte jelentkezze. Rhodope egyiptomi szegény görög leány volt az, kinek egyik lábbelijét sas ragadta el, midőn a Nilusban fürdött, eljött a remegő leány, igazolta a másik cipő fölmutatásával azonoságát, de biz ő büntetés helyett a király felesége rangját nyerte.

Róma város alapító, Romulus és Rémus testvérek között kányák különböző számban való megjelenése döntötte el az elsőbbség kérdését. Rémus hívására 6, Romulusára 12 jött elő. A római Capitoliumot ludak mentették meg, ijedt gágogással elárulták a gallok nesztelen éjjeli betörését s arra a római várórság figyelmes lett és fegyverre kapott. Valerius Corvus vitéznek a sisakjára szállott holló segített kivívni a gallin óriással vívott párbajban a győzelmet, de azután kelet, felé tünt el.

A világhódító király, Nagy Sándor parancsára Dinocrates görög építő lisszettel rakta ki az alapítandó egyiptomi Alexand-

riában a paloták alapjait; de mivel a megjelent madarak fölették azt, jóslat kelt szárnyra, hogy nagy város lesz az, bele fog seregni az egész világ népe. Igaz is, hogy nagyon fényesen bevált az új alapítás.

Mikor Augustus római császár egyik hadjáratából hazatért, egy római polgár szajkó madara ezen betanított szavakkal üdvözölte: »Üdvözlégy győzelmes császár.« Mivel ezt a madarat négy pénzen vásárolta meg Augustus, egy varga is betanította a madarát, hogy a császárt sétája alkalmával hasonlóképp üdvözölje, de a nehéz fejű és nyelvű madár csak hebegve mondogatta el, mire a varga dühösen ledobta kalickástul. A megrettent szajkó most gazdájának a szokott szavajárását mondotta el »Oleum et operam perdidit« (Minden fáradságom dugába dült), és a császárnak annyira megtetszett a váratlan elmés nyilatkozat, hogy rögtön magas áron vette meg a varga szajkóját.

A római Capitolium (ma Campidoglio) hegy barlangjában államköltségen s sást is tartanak, mint jelvény állatát a régi római birodalom politikájának, mely a hódítás volt.

Mohamed fejét folyton galamb röpöködtet körül, mit a hitetlen gyaurok úgy magyaráznak ki, hogy a hatás költésben mester próféta köles szemeket tartogatott azok a számára a füleiben, meg a turbanja ráncsaiban.

(Folyt. köv.)

A gazdasági középiskolák szervezéséről.

A kecskeméti földmives-iskolának gazdasági középiskolává alakítása ügyben már megtették a kellő lépéseket az illetékes tényezők. Közről érdekel hát bennünket a félegyházi mezőgazdasági bizottságnak a gazdasági középiskolák szervezése ügyében hozott általánosabb érdekű határozata, melyet egész terjedelmében itt közlünk:

Az utóbbi időben sok szó esik arról, hogy a kereskedelem emberei mennyivel agilisabbak, szervezkedékre képesebbek stb. mint a mezőgazdák. S ez az állítás való igazság.

A gazdái pályára való nevelés ama vonzó és praktikus formája, mely a kereskedelmi téren megvan, s évente 1000-nél több ifjút az életnek, nincs meg nálunk a jelenben s nem volt meg a múltban sem.

Igaz, hogy voltak nekünk gazdasági tanintézetek, de azok nem voltak középiskolák, hanem intézmények, melyek méltó versenytársai voltak a gazdasági akadémiának. Elvégzésük a birtokos és bérlő fiúkra nem volt oly vonzó, hogy eltűnésük illetőleg átalakításuk felett sajnálkoznunk kellene. Sőt örvendhetünk, hogy így az igazi középiskolák kialakulásának lehetősége megadatott.

A mi ideálunk az, hogy ugyanúgy, mint a kereskedelmi és a katonai pályán a felvétel itt is a négy gimnázium. real vagy polgári után eszközöltessék. Akkor midőn még lehet nevelni s az otthonról való távolléte nem képez hiányt a gazdaságra nézve; s viszont midőn a 18—19. életkort elérte, a szülei vezetés mellett érvényesüljön és hasznos tagja legyen a társadalomnak.

Nem a gyakran emlegetett érettségi a fontos részlete a szakpályának, hanem az arra való ránevelés, melynek kapcsán megvan a hajlam az önállóságra, a vállalkozásra, hogy levezessük a hivatalnoki pályára készülő ifjúság egy részét! Hiszen ugyanis a félelmesség sok a „tudományos pályára” törekvők száma, kik ha nem is követelik, de számítanak arra, hogy a megélhetésük biztosítva lesz.

Ha a kereskedelmi iskolák formáját lehet oly vonzóvá tenni, hogy évente 1000-nél több lép onnan a gyakorlati életbe, mennyivel inkább lehetséges ez a mezőgazdasági téren? S mennyivel szükségesebb is az érvényesülés e tág terét megnyitni? Ellenvetésül mondják, hogy a bukott diákok aziluma lesz. Horiendum dictu! Mintha bizonyítana az valamit, ha egy hevesebb, mozgékenyebb temperamentumu ifjú nem tud elég időt engedni magának a pad mellett, hanem fut a természet ölére. Az elfogulatlanság szemüvegén nézve e jelenséget, ez azt bizonyítja, hogy engedni kell az ily egyént az ő hajlamainak megfelelőleg érvényesülni, s gyakorta fogjuk tapasztalni, hogy boldoggá tettük általa.

S hogy a szülők ennek dacára a gimnáziumok végzését szorgalmazzák, — ennek oka, hogy a földmivesiskolákban az internátusi élet mellett a környezetet nem találják elég ajánlatosnak s megbízhatónak. Az a vegyes elem ugyanúgy, mint a hároméves katonai szolgálat alatt elrettentő és időrabló.

A jelenlegi földmivesiskolák tehát nemesek abban a hibában szenvednek, hogy nem nyújtanak ily jobb anyagi s szellemi színvonalon álló egyének számára nagyobb szakképzettséget, hanem:

a) Nincs kimondva az előképzetség az előbb említettek folytán a négy középiskolai minimum.

b) S továbbá az egyéves önkéteségre való jogosultság nincs engedélyezve. Ez utóbbi nélkül pedig semmi szín alatt sem lehet remélni, hogy a középiskolák s bérlők várományosai a gazdasági iskolákat oly mérvben keressék föl, s végezzék, mint amily mérvben éppen Magyarországon az méltán megkövetelhető volna. Ezen kedvezmény nélkül a gazdái pályára továbbra is akarva nem akarva a középiskolákat fogják frekventálni, miközben elterelődnek az otthoni foglalkozás iránti vonzalomtól, megszokják a városi életet s azok, kik hivatva lennének arra, hogy termelők legyenek: fogyasztókká lesznek!

A pusztuló kuriáknak ez a magyarázata, s ugyancsak ez, hogy a magyar Alföld gazdái ma is ugyanúgy gazdálkodnak, mint évtizedekkel ezelőtt.

A sokat emlegetett középiskolásokért a neveltetési irány helyes mederbe való terelése az első teendő. Vagyis nem az uradalmi gazdatiszteknek akarunk mi konkurenciát csinálni, hanem a gazdaságiat vissza akarjuk hódítani: „Vissza a faluba”, a meguk, a családjuk s ember-társaik jól felfogott érdekében. Amíg ezen a téren „nem szántunk mélyen”, addig nem lesz meg a kívánatos haladás, mert nem lesz példa, mely a gazdák tömegének mintául szolgálhatna.

A gazdasági középiskola kérdése tehát nem osztálykérdés, de fontos közérdek, s a felett átsiklani ma már nem szabad s nem lehet.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Szombaton: **Vig özvegy.** Páros bérlet.

Vasárnap délután: **Drotostót.** (Félhelyárakkal.) Este: **A vig özvegy.**

Hétfőn: **A milliárdos kisasszony** Zónaelőadás. (Félhelyárakkal.)

**** Milliárdos kisasszony.** A kecskeméti közönség a Milliárdos kisasszonyt eddigi előadásain nem valami nagy lelkesültséggel fogadta, aminek bizonyosága volt a tegnapi üres ház, melyben a bérlőkön kívül alig lézengett egy pár ember. Pedig ha darab nem is, de a szereplők megérdemelték volna egy kis pártolást, mert mindnyájan kedvvel, ambícióval játszottak s a kis közönséget állandó derűtségben tartották. Az előadás központjában ezuttal is Parlagi és Sugár állottak, bár az est sikeréhez nagyban hozzájárult Heltai és Czako pompás alakítása.

**** Vig özvegy.** A kecskeméti embernek mindenesetre örömet okoz, ha jó hírét messzire viszik. A jelen esetben két osztrák ur járt nálunk a színházban, akik a legjobb impressziókkal távoztak s akik szükségét érezték, hogy Bihari színigazgatónak az alábbi levélben fejezzék ki a látottak és hallottak felett elismerésüket. A levél magyar fordítása ez:

Tekintetes Igazgató Ur!

Nem mulaszthatjuk el, hogy igen t. Igazgató úrral közöljük, hogy tegnap este Kecskeméten a színházban igen kellemes estét töltöttünk.

Utazásaink alatt alkalmunk volt ezen operettet a legelső színpadokon, pl. Bécsben, Budapesten, Karlsbadban, Pozsonyban, Troppauban stb. látni s igazán ör

vendünk, hogy ezek után kijelenthetjük Önnek, hogy a tegnapi „Vig özvegy” a legkisebb részletig kiváló volt.

A főszereplők énekszámait művészi-esen adták elő, a zenekar mesteri vezetésre vall, a kiállítás és a jelmezek pedig valósággal elragadó szépek.

Lehár Ferenc úr bizonyosan őszintén örülne, ha hallaná, hogy az Ön színpadán az ő műve ily szépen s ennyire átérve kerül előadásra.

Boldog lehet Kecskemét közönsége, melynek színügye ilyen nivón áll.

Végtelenül sajnáljuk, hogy nem volt szerencsénk elismerésünket előszóval kifejezhetni.

Legszívélyesebb üdvözléssel és tisztelettel

Max Kornitzer

Berthold Kornitzer

Hohenelbe, Csehország.

Fraudenthal, Szülezia

Nagyon kívánatos volna, ha nemcsak az idegenek, de a kecskemétiak is így vélekednének a társulatról s folytonos gáncsolás helyett egy kis pártolásban is részesítenék.

NAPI HIREK.

Mozaik.

A drága reszelő.

Egyik helybeli vaskereskedésben történt az alábbi jellemző eset.

Egy bácsi bement a fönt említett kereskedésbe s ott egy reszelőt akart venni. Mialatt egyre alkudozott, egy másikat szép lassan a zsebébe csusztatott, a mi azonban üzletvezető éles látását nem kerülte el.

Fizetésnél azután kérdezi a vevő, hogy mennyivel tartozik.

— Négy korona! — volt a válasz.

— Hogy, hogy? — ijedt meg az emberünk.

— Hát ez az egyik egy korona, az a másik — szolt az üzletvezető erősen megnyomva — az három korona!

A bácsi szó nélkül kivette a tárcáját s fizetett, mintha semmi sem történt volna a csöndes jó nappal tovább állott.

Good Templar-dalok.

Minthogy a Good Templar-páholyok alkoholelles mozgalma már nagyobb hullámokat vert s az agitáció nemesak felolvasásokból és előadásokból áll, hanem a páholy hangversenyeket is rendez, előállott annak szükségére, hogy külön e célra Good-Templar szellemű dalok irassanak, amelyek az agitációnak szintén hathatós eszközei volnának.

Lapunk egyik munkatársa átírta e célra a Bánk-bán borsdalt, melynek Good Templar-szellemű szövege a következő:

Kerüld az alkoholt, mert mérgező az neked,
Satnyul, sőt el pusztul attól a szervezet.
Tönkre megy tőle szív, tudó, ideg, máj, agy, vese.
A Good Templar s az orvosok mondják s ez nem mese!
Gondold meg s ne igyál,
Igy szól a Good Templar,
Bar csábító az élvezet,
Delirumba az vezet,
Delirumba az vezet!

Farsangi naptár.

Február hó 2-án. A Gazdasági Egyesület bálja.

Február hó 9-én. Kaszinó-estély a Kecskeméti Kaszinóban. — A Kereskedő Ifjak hangversenye és táncmulatsága a Kereskedelmi Kaszinóban.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, vajúdást, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárkában. — Ára üvegenként 4.— korona

Kecskemét, február 1.

— **Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnepre való tekintettel kedden reggel jelenik meg.**

— **Személyi hir.** Gulner Gyula főispán, ki a közgyűlés és közigazgatási bizottság ülésének vezetésére nálunk időzött, tegnap délután visszautazott Budapestre.

— **Közgyűlés.** Az Első Kecskeméti Hirlapkiadó- és Nyomda Részvénytársaság 1907. február hó 10 én, vasárnap délelőtt 11 órakor saját nyomda iroda helyiségében évi rendes közgyűlés tart.

— **Ismeretterjesztő fölolvasások.** Bizonyára emlékeznek még olvasóink arra, hogy tavaly a Rongyos Egylet az ismétlődő iskolások részére délutáni ismeretterjesztő fölolvasásokat tartott. Az egyesület akkor egyes konzervatív fölfogásuak gúnyolódása miatt kénytelen volt a fölolvasásokat abba hagyni, de hogy mennyire életre való az eszme, azt bizonyítja az, hogy néhány tanítónő ezt a tervet ismét fölkarolta. A fölolvasásokat rendező tanítónők élén Vasváry Ida és Sárközy Eszti ke urhölgyek állanak, akiknek ügybuzgósága eléggé nem méltányolható. A fölolvasások már megkezdődtek s folynak is minden vasárnap délután.

— **A kassai Rákóczi-ünnepség.** A Kassán fellítandó II. Rákóczi Ferenc lovas szobor javára a „Kassai Kereskedők köre” egy rendkívül nagyszabású Rákóczi-ünnepséget rendez február hó 2-án a Sehalház szálló dísztermében. Az ünnepség sorrendjében — mely kilenc számból áll — ott szerepel városunk zeneiskolája országos nevű igazgatójának, Szent-Gály Gyulának, a hazafias ünnepségek műsoráról immár elmaradhatatlan: „Rákóczi zászlója” című melodramája is. A melodramát Fáy Flóra, a Kassai Nemzeti Színház művésznője szavalja, zongora, hegedű, gordonka és vegyeskar kísérettel. Érdekes a megemlékezésre, hogy a vegyes karban a Kereskedők Köre dalárdáján kívül részt vesz még 30 urhölgy és 8 úr is.

— **Ezred zászló.** A kecskeméti iskolai zászlóaljok illetőleg a kecskeméti aprókatonák ezred díszzászlót kap. Az ezredzászló elkészítése és a felszentelési ünnepségek előkészítésére alakult bizottság az ünnepség határidejét és sorrendjét a napokban fogja megállapítani. Reméljük, hogy a zászlószentelési ünnepély március 15 én lesz.

— **Új lap.** Egy új ifjúsági lap van megalakulóban a városunkban, melynek azonban eddig még csak az előkészületei tettek meg. A lap hetilapnak készül s szerkesztői a helybeli három középiskola egy egy tanára lennének. A lap megjelenésének ideje még nincs meghatározva.

— **Állatkinzás.** Az állatvédő egyesület megalakításakor fölkererte a főkapitányt, hogy utasítsa rendőreit, hogy az előforduló állatkinzásokat tőlük telhetőleg akadályozzák meg. Ennek a fölhevítésnek már meg is van a fogantatja, amennyiben ma egy följelentés érkezett a rendőrséghez egy brutális kocsis ellen. Csaba József, a múlt hó 31-én sertéshúst szállított ki a vonathoz, miközben az óriási teher alatt a kocsis tengelye eltört, s ez a kocsist annyira felbőszítette, hogy a lovait elkezdte ütni-vernügy, hogy evvel óriási népesödületet okozott. A rendőr figyelmeztette, hogy ne bántsa a lovakat, de természetesen még neki állott feljebb s elkezdte szidni a rendőrt no meg az egész rendőrséget. Ezért azután a rendőr is megtette ellene a följelentést s bizonyára el is veszi méltó jutalmát.

— **Munkás-szövetség az aratási sztrájk ellen.** A országos földmívelő munkásszövetség, melynek elnöke Mezőfi Vilmos, a szegvári kerület orsz. képviselője, felhívást bocsátott ki a szövetség tagjaihoz az aratási munkálatok évállásáról. A felhívásban a szövetség elnöke figyelmezteti a földmívelő munkásokat, hogy ne hallgassanak a nemzetközi szocialistapárt

ama felhívására, hogy az aratási munkálatokra ne szerződjenek, hanem igyekezzenek a szövetség ismert feltételei mellett a munkaadókkal való békés megállapodásra jutni.

— **Negygyűlés.** Horváth Ambrus és társai ma bejelentették a rendőrségen, hogy vasárnap délután három órakor nyilvános fölolvasást tartanak. A fölolvasás helye Páva utca 146. sz. alatt s tárgya a német választások eredménye. A polgármester a fölolvasásra oly hozzáadással adta meg az engedélyt, hogy az esetleges rendezavarásért a kérvényező a felelős.

— **A „Népies előadás”** a Katona-sétányi Vigadóban holnap vasárnap is meg lesz tartva, melyen Henter Gyula tart előadást a „Hazatért bujdosók”-ról. Az előadás ezúttal a Himnusz elneklésével kezdődik és a Szózat elneklésével végződik.

— **Szeged a virilizmus eltörzése mellett.** A szegedi törvényhatósági bizottság Sopron város átíratára legutóbbi közgyűlésén a tanács elutasította a javaslatot ellenére elhatározta, hogy a virilizmus ellenlése érdekében felír a képviselőházhoz.

— **Csödület a városházán.** A város házában az orvosi hivatal folyosója előtt valóságos népesödület volt ma délután, a mikor a város szegényeinek a segélyei kerültek kiosztásra. Csaknem késő estig tolongtak a folyosón, míg valamennyiüket kielégítették.

— **Uborka kiviteli vállalat.** Nem nálunk, hanem az uborkák városában, Nagy-Kőrösön született meg egy uborkakivitei részvénytársaság eszméje, melynek fölállításán a város vezetői élükön Póka Károly polgármesterrel erősen fáradoznak Kossuth Ferenc és Darányi Ignác miniszterek már megígérték a körösiek egy küldöttségének, hogy az új vállalatot tőlük telhetőleg támogatni fogják.

— **Daktiloszkópia az utleveleknél.** Vozáry Pál mérnök, kit Kecskemét városához szoros rokoni kötelek fűznek, kérvényt adott be a miniszteriumhoz, az iránt, hogy a daktiloszkópiát szélesebb körben alkalmazza. Így például igen fontosnak tartja, hogy az utleveleket is ujjlenyomattal lássák el, mert ez zel megakadályozhatnának sok visszaélést. Azonkívül kötelezőnek véli, hogy az ujjlenyomat minden olyan okmányon rajta legyen, ahol a személyazonosságot pontosan kell megállapítani.

— **A gyertya árának emelése.** Ugy látszik, hogy az általános nagy drágaságot semmi sem kerülheti ki és mindeennek följebb megy az ára. Nem régiben részletes kimutatást közöltünk arról, hogy a hus hol mennyivel drágult meg. Tegnap kifejtettük azt a nagy szükségét, amelybe a szén és a kokszi óriási megdrágulása juttatta a fogyasztó közönséget s ma értesülünk, hogy a gyertyának is följebb megy az ára. A magyar és osztrák gyárosok ugyan elhatározták, hogy a nyers anyag drágulása következtében fölemelik a gyertya árát és pedig a minőséghez mérten métermázsánként 8—12 koronával.

— **Új városháza.** Csak nemrégiben irtuk meg, hogy Félégyháza és Szentes városok új városházát építenek, most meg arról értesülünk, hogy Szabadka városa hosszás habozás után arra határozta el magát, hogy ócska, dísztelen, régi városháza helyén modern új palotát épít fel. Az épület 100 méternél hosszabb, szabadonálló, nagy tűztornyos városháza lesz.

— **Rumániába szülő csomagok vámkezelése.** A rumán vámhivatalok február hó 1-től kezdve a csomagokat a hozzájuk esatolt nyilatkozatok alapján fogják elvámolni. E célból szükséges, hogy az olvashatóan és lehetőleg francia nyelven kiállított vámnyilatkozatok részletező sorolják fel a küldemény tartalmát és hogy minden árúnem értéke és nettósúlya külön-külön legyen megemlítve. Mindazonáltal a rumán igazgatás, ha azt egyes esetekben szükségesnek látja, a vám ki-

róhatása céljából magát a küldeményt is megfogja szemlélni. Ily esetek, pl. ha a vámnyilatkozat nincs kellően kitöltve, vagy ha az a csomag mellől elveszett, ha arany, vagy ezüst tárgyakat tartalmaz a csomag a fémjelzés eszközölhetése végett ha hamis árúbevallás gyanúja forog fenn stb. Feladó érdekében áll tehát, hogy a vámnyilatkozatokat a fentemlített módon pontosan töltsék ki.

— **Rendőri hir.** A hatodik állatgészségügyi körzetben a sertésvész föllépett s épen azért ez a körzet lezárattott.

— **Piaci árjegyzék 1906. évi febr. hó 1-5-ö napján.** Tisztabuza 13.20—14.00. Kétszer 12.20—12.60. Rozs 11.80—12.00. Árpa 12.80—13.00. Zab 14.00—14.40. Tengeri kecskeméti 10.70—10.90. Tengeri bánáti 10.40—10.60. Köles 11.40—12.20. Krumpli 4.60—5.00. Széna 6.40—6.80. Szalma 2.00. 2.40. Szalonna kilója 1.32—1.50. Hizott sertés kilója 1.20—1.24.

Eljegyzési-Lakodalmi-Damast Eolienne- és „Henneberg” selyem 60 kr.-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Részvényilatkozat.

Mindazon jó rokonok, barátok, ismerősök, kik felejtethetetlen jó férjem elhunytá alkalmával, a temetésen való megjelenésükkel mérhetlen fájdalom enyhíteni igyekeztek, — valamint a „Kecskeméti Dalárda” megtisztelő megjelenéséért s közreműködéséért — ez uton is fogadják ugy a magam, valamint családom nevében is hálás köszönetemet.

özv. id. Rhuz Béláné és családja.

Esküdtszéki tárgyalások sorrendje.

Február 4-én, hétfőn: Szándékos emberölés büntetével terhelt Kósa Jánosné bűnyüge.

Február 5-én, kedden: Halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Káldi Ferenc bűnyüge.

Nyiltér.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Válasz az „Igazítás”-ra.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Kecskeméti Lapok” január 30-iki (szerdai) számában a hírek között „Igazítás” cím alatt — Sz. Kovács Pál aláírással — egy közlemény jelent meg, melynek mivel lényege az igazság útját messze elkerüli, sőt alattomos, rosszakaratú elferdítése a való tényállásnak: legyen szabad helyreigazítással élnünk az alábbiakban.

Kezdjük hát mi is ott, az elején: „Az 1905. év végén, mikor a darabont-kormány javában virágozott . . .” Kecskeméten is nyiladozott a „Szabadság”, de nem ám az a szabadság, amelyért Kossuth Lajos és Petőfi lelke annyit sovárgott, hanem csak egy krajeáros napilapocska, melynek „fényes talentummal” rendelkező szerkesztője akkor Sz. Kovács Pál volt. A fönt jelzett időben ez a „Szabadság”-virág igen szűrés töviseket termelt a magyar munkások számára; már ugyan rég elvirágozott, még megindulása évében lehullatta „rózsaszínűnek látott” szirmait s nem maradt meg más belőle, csak a tonnyadt szára, mely még ma is életképes, szozog (különösen ha szellő legyinti), sőt szűrésre képes töviseit máig sem vesztette el. Érezük hatását az „Igazítás” című közleményében is, noha ott már a „béke” leple mögöl vádaskodik s egyuttal kétszínű mosolylyal nyujtogatja azt a bizonyos olajját is . . .

Mikor Kristóffy az általános választójog eszméjét átadta a közvéleménynek, a munkásság így gondolkozik: Kossuth Lajos mondása nyomán: „Ha ördög hozza is, de ha jó: el kell fogadni!” Erre aztán megindult a hajsza egyes lapokban s hazafiatalansággal vádolták a munkásságot; sőt több lap utcaszeméjének, sőpredéknek nevezte őket. A magyar nyomdászok is munkások, tisztességes, becsületes emberek; már nem tudták tovább tűrni e rágalmatat s azon lapoknál, hol napirenden voltak az ilyen munkást gyalázó cikkek: beszüntették a munkát.

Igy járt a „Szabadság” is, Sz. Kovács Pál uram, mert az újságírói nívón alul sülyedt lapocskája rágalmatat, piszkokat szórt arra a munkásságra, amely az ország kulturáját, fölvirágzását segíti elő. Hisz Ön ezt (persze önmagában) nagyon jól tudja, csak most a nyilvánosság előtt nem akarja tudni. Azon a napon, mikor a nyomdászok megbélyegzésére cikket adott le lapjába szedés végett, tárgyaltak is erről Önnel a lap szedői: Dobos József és Wagner Rezső; kérték Önt, hagyja el a cikket, ne közölje, mert a nyomdászokat mélyen sérti. Ön csak himezett és hámozott s odalyukadt ki az eredmény, hogy — nem hajlandó tenni semmit... Ők aztán, mint önértékes munkások — nincsenek könyörgéshez szokva — mit tehetek egyebet; ott hagyták a nyomdát s a lapot nem szedték tovább. Így történt ez akkor Sz. Kovács bácsi s nem ahogy Ön előadja: „Abban a kifogásolt cikkben egy betű sincs a nyomdászok ellen...” Mi a „szósz”? Ebben hazudni méltóztatik! És vagy az akarata rossz Önnek, vagy a memoriája. Ez utóbbi megboesajtható volna.

Az az állítás és vád pedig, hogy fönt nevezett szedők nem ezért a nyomdászokat gyalázó cikkért hagyták abba a lap szedését, hanem: „... mert őt helybeli szedőket erre kényszerítette...” nem igaz, legjobb bizonyíték erre saját vallomásuk, melyet eskü alatt tettek hétfőn, az ezügyben tartott járásbírói tárgyaláson. Ez éppen olyan ráfogás, mintha azt állítanánk mi, hogy Ön még nem volt Szentesen soha! Ha szabad kérdezni: honnan merítette e föntebbi állítását Sz. Kovács ur? A kemény kalap alól, — a kabakból ugye? Csak ez hihető, mert aki nincs jelen valamely esetenél, az nem állíthat biztos tény, csak valótlant! Ők a föntebbi, általuk is megerősített okok miatt hagyták abba a lapelkészítés munkáját: önként, saját önértékük pressziója folytán, mert nem akartak olyan lepot elkészíteni a nagyközönség kezébe, melynek legelső sora is minket, nyomdász-munkásokat gyaláz.

Ez a történetek tiszta igazsága Sz. Kovács ur! Ön nagyon rossz, veszélyes utakon bukdaesol az „Igazítás”-ban; az a közlemény inkább „Elferdítés” címet érdemel.

Végül — mint gyermek — így sir Sz. Kovács ur: „Jobb szeretném, ha ebben a herce-hurcában nem volnék...” Jobb szeretné ugye? ... És mégis Ön a följelentő, a vádló. Mért nem gondolta ezt akkor, mikor nevezett szedők jóakarátulag figyelmeztették Önt, hogy hagyjon fel a rágalmozó cikkek közlésével, mert csak bajt vonnak maguk után s így elejét vehette volna minden herce-hurcának, ha kevés jóakaratot is tanúsít... És ha mindig ilyen „igazságok” védsével szennyezte be az újságírói tollat: akkor jellemrajzának megírására majdan — Eölvödi Jóska kérjük föl.

Még egyet! Maradjon már nyugodtan bőrében... Illetékes fórum előtt van az ügy, majd elintézik ott; mit „Pry Pál”-oskodik! Elég idős már ahhoz, hogy nyugalomra legyen szüksége. Ugyis életében, újságírói minőségében, sok rosszat tett a tűzre: gyónjon meg s élete vége legyen zavartalan, tiszta... Ezt őszintén óhajtják

a kecskeméti Könyvnyomdászok.

HÁLA

készítet engem, hogy minden tüdő- és torokbajban szenvedéssel szívesen és díjtalanul közöljem, mily módon szabadult most már tanító fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedéstől.

K. Baumgartl, Gastwirt in Neudek bei Karlsbad.

Eladó ház!

V. tized, Vörösmarty-utca 155. sz. jó forgalmú helyen levő, 5—6 utcára szolgáló sarokház, melyben több üzlet-helyiség és többrendbeli lakás van — kedvező fizetési feltételekkel — eladó. Értekezhetni a tulajdonos Reismann Márton lakatos mesterrel, Tehén-utca 270. számú házában. 4999—7—7

Üzletáthelyezés.

Szíves tudomására hozom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy a tiz év óta fennálló

mű-, selyemfestő-

és vegytisztító-üzletemet

a Takarékpénztár Egyesület piactéri palotájából a Vásári-nagy utcán, a Karácsonyi vendéglő mellett lévő

Fejér István úr házába helyeztem át a mai napon.

Amidőn ezt szíves tudomására hozom a m. t. közönségnek, egyúttal megköszönöm az eddigi szíves pártfogását s azt a jövőben is kérve vagyok

Kecskemét, 1907. január hó 15 én

hálás tisztelettel

VÁRADI MIHÁLY

műfestő.

BIZTOS ALAP

ANDRÉNYI
NEMZETI
SEC
ARAD

UDÍTÓ FRISS SZAKEMBEREKI
ZAMAT. ELISMERÉSE.

HAGYOMÁNYOS FRANCZIA MÓDSZER. REMEK ILLAT. KIVÁLÓ APRÓ GYÖNGY.

NAGY GONDDAL MEGVÁLOGATOTT BORDOK. SZAKSZERŰ KEZELÉS. ELKÍSÉRÉTES GONDOZÁS. SAJÁT MINTA-SZERŰ SZŐLŐBIRTOK

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban.

Négy szobás

utcai lakás üvegtolyosóval, fürdőszobával, egész külön udvarral, mellék-helyiségekkel

f. é. május 1-től kiadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal: Perl Ferencz üzletében. 5044—5—1.

A legjobb magvakat,

A legnemesebb fákat,

A legszebb virágokat,

A legdivatosabb csokrok és koszorúkat

friss élővirágokból a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

M Ü H L E V I L M O S

cs. és kir. udvari szállító mag- és virágkereskedése **Temesvárott.**

Dúsan illusztrált **árjegyzék** kívánatra ingyen.

5039—3—1

Eredeti

v a r r ó g é p e k

az állványokban **golyós-csapágyakkal**

legszebb varrásra,

== **himzésre és stoppolásra** ==

kiválóan alkalmasak!

Egyedüli raktár:

Téby Lajos mechanikusnál

Kecskemét, Beretvás - szállodával szemben,
III. tized, Koháry utca 194. sz.

Közgyűlési meghívó.

Az Első Kecskeméti Hírlapkiadó- és Nyomda-Részvénytársaság
1907. február hó 10-én, vasárnap d. e. 11 órakor

saját nyomda-iroda helyiségében

Évi Rendes Közgyűlést

tart, melyre a t. Részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Kecskemét, 1907. január hó 31-én.

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. A zárószámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása és az igazgatóságnak a nyereség felosztása iránti javaslata.
3. A felügyelőbizottság jelentése.

4. Három (3) darab elsőbbségi részvénynek kisorsolása.
5. Egyéb indítványok.
6. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kinevezése.

Az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság jelentése, továbbá a zárószámadás, a nyomda-iroda helyiségében betekintés végett van kitéve.

Mérleg-Számla.

T a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	korona	fillér		korona	fillér
Pénztárkészlet	616	99	Alaptőke	10000	—
Papírárú és anyag	4994	69	Tartaléktőke	318	13
Főlszerelés és berendezés	12417	—	Rendkívüli tartaléktőke	964	67
Hasznavehetetlen betűk címén leírás 10% Ehez egy új íróasztal	124170 24	11175 —	Nyomdai betűk beszerzési számláján	461	95
Adósok folyószámláján	8109	76	Hitelezők folyószámláján	11682	82
			Mult évben fel nem vett elsőb. részv. oszt. számláján	70	—
			Nyereség	1423	17
	24920	74		24920	74

Nyereség- és Veszteség-Számla.

V e s z t e s é g	Összeg		N y e r e s é g	Összeg	
	korona	fillér		korona	fillér
Üzleti költség:			Díjak számláján	30	60
a) vegyes	738	92	Nyomdán	17415	84
b) házbér	720	—			
c) adó	473	37			
d) villanyfogyasztás	263	29			
Kamat	925	10			
Jótekonyság	26	—			
Személyzet	11634	89			
Hasznavehetetlen betűk címen leírás 10%	1241	70			
Nyereség	1423	17			
	17446	44		17446	44

Kollós János
ügyvezető igazg.

Kecskemét, 1906. évi december hó 31-én

Lakos Samu
könyvvezető

Dr. Fedor Sándor
ig. tag.

Dr. Szántó Kálmán
ig. tag.

Bereitvási Pál
ig. alelnök.

Bódogh Ferencz
ig. elnök.

Láber Károly
ig. tag.

Koczó Sándor
ig. tag.

Zaboreczky Ferencz
ig. tag.

Löwy Gyula
ig. tag.

Fispán Mór
ig. tag.

A Mérleg-, Nyereség- és Veszteség-Számlái megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Kecskemét, 1907. január 31-én

Král Rezső
fel. biz. tag.

Katona Zsigmond
fel. biz. elnök.

Adler Imre
fel. biz. tag.

Eladóház és udvar-telek!

A VIII. tized, Mezei-útca 51 ik szám alatt 800 négyszögöl területű lakóház és udvar-telek (az udvar-telek részletekben is) e l a d ó. — Értekezni tulajdonossal ahelyszínen.

Kiadó lakás.

III. tized, Páva-útca 108. számú házban, egy három szobás utcai lakás mellékhelyiségeivel együtt május 1-ére kiadó. Esetleg azonnal is átvehető. Értekezni Voelker Roland I. t., Kéttemplom-közt levő órási üzletében d. e. 8—12 ig, d. u. 2—3 óráig. 5045—6—1

Kiadó úri lakás.

A régi sétatér felső végén, III. tized, 103. számú új házban egy három nagy szobából, nagy konyhából, üvegezett folyosóból álló

lakás

(alkalmas mellékhelyiségekkel), folyó évi május elsejére kiadó.

Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal. 5041—3—1

Meghívás.

Az Ujkécskei Takarékpénztár Részvénytársaság XIV-ik évi Rendes Közgyűlését

1907. évi február hó 27-én, délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében tartandja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

T á r g y s o r o z a t:

1. Közgyűlési jegyző választása.
2. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak az 1906. évi zárszámadás és mérlegre vonatkozó jelentése alapján a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal és felmentvény megadása.
4. Alapszabály szerint benyújtandó indítványok tárgyalása.

Ujkécske, 1907. január hó 29.

Az igazgatóság nevében: **Antal Balázs,**
ig. elnök.

25. §. A közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazott által megjelenő oly részvényes gyakorolhatja a szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlés határideje előtt 30 nappal nevére iratott és aki részvényeit és pedig helybeliek a közgyűlést megelőzőleg 24 órával, vidékiek pedig a közgyűlés megnyitása előtt az igazgatóság által kiküldött bizottságnak bemutatja.

A zárszámadások f. évi január 29-étől az intézet hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt a t. részvényesek által megtekinthetők.

Mérleg-Számla.

Vagyon	Ö s s z e g				Teher	Ö s s z e g			
	korona	fillér	korona	fillér		korona	fillér	korona	fillér
Pénztár számla			8955	24	Alaptőke			50000	—
Váltó számla			596557	66	Tartaléktőke			50000	—
Jelzálog számla			72009	—	Külön tartaléktőke	4275	82		
Kötvény számla			13228	—	Részvény átíratásokból	100	—	4375	82
Ingtatlanok számlája			8243	58	Betét			380539	44
Értékpapír számla			5000	—	Visszleszámitolás			202287	—
Elhelyezett betét			2000	—	Nyugdíj alap 1905. év mérlege szerint	4200	—		
Elmaradott kamat			2389	90	Nyugdíj alap 1905. év befizetésekből	126	—	4326	—
					Átmeneti kamat			4000	—
					10%-os kamat adó			706	08
					Jótekonycél			700	10
					Nyeremény áthozat 1905. évről	409	74		
					Nyeremény áthozat 1906. évre	11039	20	11448	94
			708383	38				708383	38

Ujkécske, 1906. évi december hó 31.

Lovas Antal
pénztáros.

Antal Balázs
ig. elnök.

id. Oppenheim Adolf
könyvelő.

Zoboki Vincze
ig. tag.

Tóth János
ig. tag.

Varga András
ig. tag.

Antal Lajos
ig. tag.

Oppenheim Simon
ig. tag.

Anka Imre
ig. tag.

Ezen Mérleg-Számlában foglalt tetteket a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és helyeseknek találtuk.

Szirmák Gyula
fel. biz. tag.

Klein Armin
fel. biz. elnök.

Deutsch Béla
fel. biz. tag.

3 jó fiú
tanulóul
fizetéssel
azonnal fölvetetik
Reizmann Márton
épület- és műlakatos-műhelyében.
V. tized, Tehén-utca 270. szám.

18 darab új
Közgazdasági Bank
részvény
sürgősen eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

5036-3-3

Kiadó úri lakás.

Klapka utca 34. számú ház
5 szobával, nagy üvegezett folyosóval,
villanyvilágítással, fürdőszoba, négy
lóra istálló, legény-szoba és a szük-
séges mellékkeliségekkel, mely tiszti
lakásnak igen alkalmas, f. évi május
hó elsejére bére kiadó. Értekezhetni
a tulajdonossal, Szolnoki-utca 16. sz.
alatt.

5029-3-3